

مطالعه مقدماتی بررسی دیدگاهها و نظرات تعدادی از اساتید و دانشجویان دانشگاه تهران در خصوص «تغییر نام دو ماراتن»^(۱)

مرکز مطالعات و پژوهشهای
ارتش بیست میلیونی

مقدمه :

از آنجایی که این رشته ورزشی (دو ماراتن) با توجه به سابقه زیاد آن در قالب همین نام در اذهان عمومی و رسانه ها شکل گرفته و از طرفی شاید به عنوان ترفندی نو در تبلیغات سوء دشمنان در ضدیت با فرهنگ ملی ما باشد، مطالعه ای مقدماتی مبنی بر اثرات و نتایج روانی، اجتماعی و فرهنگی تحت عنوان «تغییر نام دو ماراتن» صورت گرفت.

این گزارش که نوعی نظرسنجی یا مطالعه اولیه بوده که در صورت تغییر نام دو ماراتن واکنش های داخلی و بین المللی را متوجه محافل ورزشی و علمی ما خواهد کرد، می تواند شروع خوبی برای مطالعات بعدی باشد با این توضیح که این گزارش کلّیتی را دربر نخواهد داشت اما آغاز طرح ها و پروژه هایی را در این زمینه، امکان پذیر و بعد عملی خواهد بخشید.

بیان مسأله :

نام دو ماراتن به تاریخ جنگ های ایران و یونان برمی گردد که خبر پیروزی یونانیان بر ایران توسط سربازی (پیک گردان) از جبهه جنگ به دشت ماراتن، محل استقرار

۱- مطالعه مقدماتی فوق توسط معاونت پژوهشی مرکز مطالعات و پژوهشهای ارتش بیست میلیونی تهیه و با همکاری فوهاد کاویانپور تنظیم گردیده است.

فرماندهان جنگ، برده می شود که این سرباز بعد از رسیدن به محل فوت می کند. او این مسافت را که ۴۲ کیلومتر و ۱۹۵ متر بود، یک نفس طی می کند و به پاس این فداکاری این مسافت طی شده به نام دو ماراتن نام گذاری می شود و در همه کشورهای جهان این رشته ورزشی به همین نام شکل می گیرد. در کشور ما دو ماراتن با توجه به ضوابط بین المللی انجام می گیرد و گاهی تحت عنوان دو استقامت نیز انجام می شود.

اهداف:

اهمیت نظری و عملی موضوع از این جهت قابل تأمل است که از حساسیت خاصی برخوردار است از جنبه نظری این سؤال مطرح است که آیا در اثر تغییر نام این ورزش تبدلات فرهنگی و ورزشی بین المللی دچار مشکل خواهیم شد؟ آیا با انجام این امر، القای فرهنگی ورزشی خاصی را ایجاد خواهیم کرد؟ و از جنبه عملی، میزان پذیرش مردم تا چه حد می باشد و عملاً با نام جدید روحیه ورزشی جامعه تقویت می شود؟ با توجه به این موارد، اهداف زیر می توانند مورد نظر باشند:

۱- بررسی علمی و دقیق موضوع به منظور اتخاذ تصمیم منطقی، علمی و عملی.

۲- در صورت ایجاد هدف فوق، دستیابی به یک راه حل ممکن در جهت عملی

شدن موضوع.

از قبیل برگزیدن نامی که متناسب با فرهنگ مذهبی و ملی ما بوده باشد جایگزینی صحیح و شکل گیری تدریجی نام جدید در جامعه با توجه به ارتباط فرهنگی ورزشی با دیگر جوامع.

بر اساس اهداف فوق، سؤال اساسی مطرح گردید اینکه: تغییر نام دو ماراتن چه واکنش هایی را در سطح جامعه بدنبال خواهد داشت؟ برای دستیابی به پاسخ مناسب پرسشنامه ای تنظیم گردید.

روش و ابزار پژوهش:

روش مطالعه، مصاحبه حضوری بوده گروه نمونه بطور تصادفی انتخاب گردید.

روش های آماری بیشتر جنبه توصیفی داشته و از آنجایی که گروه های نمونه کم بوده

« $N = 14$ »، آن هم به علت مطالعه اولیه، لذا در بحث نتایج و یافته‌ها بصورت کلی بیان شده است.

نمونه‌ها یکبار در کل بررسی شده و نسبت جوابهای مخالف و موافق آن در مقایسه با تک تک گروه‌ها بررسی گردیده، بعد هر گروه به تناسب جوابهایشان با هم مورد مقایسه قرار گرفتند که آیا رابطه‌ای منطقی با وجه اشتراک فکری در خصوص مسأله وجود دارد یا نه؟

نتایج و یافته‌ها:

از کل نمونه ۷۵/۵۷٪ نفر مخالف تغییر نام بودند و ۲۱/۴۳٪ موافق این امر بودند از گروه اول (علوم اجتماعی) ۸۵/۷۱۵٪ مخالف و ۱۴/۲۹٪ موافق بودند و از گروه دوم (تربیت بدنی) هم ۷۲/۴۲٪ مخالف و ۲۸/۵۷٪ موافق تغییر نام بودند. با توجه به اینکه هدف گزارش دستیابی به اطلاعات اولیه بوده، نتایج مصاحبه بصورت کمی کاملاً نشان می‌دهد که اکثر نمونه‌ها مخالف این تغییر نام بودند و در توضیح مخالفتشان اذعان داشتند چون مارا تن یک موقعیت یا محل جغرافیایی است هیچ تأثیر سوء یا القای فرهنگی را دنبال نخواهد داشت و اگر چه در پس این نام یک نوع واقعیت تاریخی (شکست ایران) مستتر می‌باشد ولی باید توجه داشت که این نام در جامعه ما نهادینه شده است پس بهتر است به بعد ورزشی این نام توجه کنیم تا ابعاد دیگر. اغلب افرادی که در این رشته فعالیت می‌کنند جهت تندرستی خود، رقابت با خود، آزمایش خود از نظر قوای فیزیولوژیکی و روانی و بعضاً رقابت با سایر شرکت کنندگان، رقابتی دوستانه و بدون توجه به موارد غیر انسانی و غیر ورزشی به تمرینات مارا تن می‌پردازند و کوچکترین نقطه نظر و توجهی به جنبه‌های سیاسی، اجتماعی و حتی تاریخچه‌ای آن ندارند و از بعد جامعه‌شناختی هم چون علوم اجتماعی امروز از ضعف چندگانگی برخوردار است و پدیده اجتماعی در فرهنگ هر کشور اصطلاح خاص خود را داراست پس تغییر نام این رشته نمی‌تواند هیچ هدف خاصی را دنبال کند. موافقین با تغییر نام، تنها بعد داخلی مسأله را در نظر گرفتند، غافل از اینکه بازتاب بین‌المللی مسأله چگونه می‌باشد. چون هیچ کشوری نمی‌تواند بدون ارتباط

با دیگر جوامع باشد و درگرو همین ارتباطات است که اندیشه ها شکوفای می شود، لذا بهتر است نامی برگزینیم که جوامع دیگر پذیرش درک آن را داشته باشند.

پیشنهادات:

موافقین و مخالفین پیشنهادهاتی را ارائه نمودند که این نظرات می تواند تا حدودی راهگشا باشد. در خصوص تغییر نام، نامهای جدیدی را پیشنهاد کردند، از جمله دو استقامت ۴۲ کیلومتر؛ چون معتقد بودند دو استقامت^(۱) شامل دو ماراتن نیز می باشد. پیشنهاد دیگر اینکه چون در طول ۸ سال دفاع مقدس بسیجیانی داشتیم که بیشتر از مسافت طی شده در دو ماراتن را پیمودند، می توانیم نام یکی از سرداران و یا یکی از عملیات ها را برگزینیم که هم روحیه فداکاریهای جنگ و هم روحیه ورزشی را تداعی کرده باشیم. در ضمن راء حل هایی را متذکر شدند که قابل تأمل می باشد، از جمله اینکه ما باید ضعف فرهنگ ورزشی جامعه را تقویت کنیم تا از این طریق در ارائه فرهنگ ورزشی جامعه خود پویاتر برخورد کنیم. به علاوه می توانیم تحقیق کنیم که حساسیت مردم به این موضوع چیست و میزان آشنایی آنها با این نام تا چه حدودی است. نهایت اینکه با توجه به سؤالات، نظر دو گروه نمونه بر یک محور بوده و موافقت و مخالفت آنان در یک سطح قابل قبولی بوده و از جنبه های نظری و عملی دچار مشکل یکسانی خواهیم بود و آن اینکه تغییر نام، هر دو جنبه را متأثر خواهد ساخت. امید آنکه این گزارش بتواند زمینه مطالعات گسترده ای را در خصوص این موضوع فراهم سازد.